

Rusmiddelpolitik for Platangårdens Ungdomscenter

Baggrund

Det er et anerkendt vilkår, at risikovillighed og det at eksperimentere med bl.a. identitet, tilhørsforhold og rusmidler fylder forholdsvis meget i ungdomstiden. Platangårdens målgruppe er unge i aldersgruppen 14-25 år, som i og med at de er døgnanbragte, må anses for at befinde sig i en særligt udsat position ift. at eksperimentere og afsøge grænser. Det er derfor også et anerkendt vilkår, at forskellige former for rusmiddelforbrug – trods gældende lovgivning og interne retningslinjer – ind imellem er på spil for den målgruppe, som Platangården samarbejder med.

De unge eksperimenterer indimellem med rusmidler, uanset lovgivning og rammer. Vi befinder os som professionelle på Platangården i denne gråzone, og har vores eksistensberettigelse, netop i at kunne håndtere dette gråzoneområde professionelt.

Formål med rusmiddelpolitik

Rusmiddelpolitikken har til formål at professionalisere tilgangen til unge og rusmidler i den kontekst den udspiller sig på Platangården.

For at kunne samarbejde konstruktivt med unge om deres forbrug af rusmidler, er det afgørende, at vi som personale sender tydelige **professionelle** signaler og holdning til, hvordan vi ser på rusmiddelforbrug. Rusmiddelpolitikken beskriver samlet set det fundament, som PUCs professionelle tilgang til rusmiddelforbrug hviler på.

Rusmiddelpolitikken suppleres af et inspirationskatalog, til personalets brug. Her kan personalet finde mere baggrundsviden, inspiration og konkrete værktøjer, som kan være nyttige, når vi samarbejder med unge med et rusmiddelforbrug.

Værdimæssigt grundlag

Grundlaget for PUCs rehabiliterende indsats er institutionens [værdigrundlag](#) samt institutionens [systemiske- og recovery inspirerede pædagogik](#).

Begrebsafklaring

Rusmidler: dækker over både legale og illegale rusmidler(alkohol og euforiserende stoffer).

Rusmiddelforbrug: PUC's rusmiddelpolitik hviler på 2 forskellige faser ift. rusmiddelforbrug:

- **Det eksperimenterende forbrug**, hvor den unge sporadisk afprøver grænser, undersøger virkning og dermed gør sig erfaringer
- **Det skadelige forbrug**, når forbruget begynder at give problemer i hverdagen, af enten fysisk, psykisk eller social karakter.

Platangårdens professionelle tilgang til unge og rusmiddelforbrug

Den professionelle holdning, som de unge mødes med i Platangården er følgende:

Eksperimenterende forbrug

Indsatsen ift. et eksperimenterende forbrug er primært af omsorgsfuld, oplysende og guidende karakter, med henblik på at de unge kan skabe et balanceret forhold til rusmiddelforbrug. Et par eksempler:

- Vi møder de unge med respekt og åbensindethed, når de eller personalet tager initiativ til dialog om et evt. forbrug af rusmidler. Med denne anerkendende tilgang kan vi forblive relevante tillidspersoner, som de unge kan tale med om det, der fylder for dem.
- Vi indgår i dialog og samarbejde ift. et balanceret forbrug af lovlige rusmidler, så det kan foregå så forsvarligt som muligt
- Vi arbejder indirekte med et evt. rusmiddelforbrug, når vi arbejder med andre aspekter, som forbedrer den unges trivsel i bred forstand - eksempelvis at komme i gang med skole, at opleve stabilitet og at have en tryk base, og at have relevante tillidspersoner til rådighed, at finde nye interessefællesskaber, at blive mere bevidst om egen identitet osv.
- Vi arbejder med udgangspunkt i indre styring, ved at inspirere og invitere til at den unge finder sin egen motivation og kan tage selvstændige skridt i retning af et liv, hvor strategien rusmiddelforbrug ikke får lov at blive styrende.
- Vores fokus retter sig mod de kontekster den ung har været og er en del af. Vi viser interesse for, hvilke omstændigheder i den unges livssituation, som rusmiddelforbruget er en løsning på. Dette syn på forbrug af rusmidler indikerer, at det ikke er rusmidlets karakter eller specifik viden om rusmidler – men snarere en helhedsorienteret indsats, som har hovedfokus i den rehabiliterende indsats.
- Vi arbejder aktivt med at styrke den unges resiliens(*modstandskraft*) så den unge i stigende grad får mod til at vælge andre og mere hensigtsmæssige strategier.

Skadeligt forbrug

Indsatsen ift. et skadeligt forbrug kalder på en mere målrettet og koordineret indsats, hvor evt. ekspertbistand kan supplere den daglige rehabiliterende indsats. Et par eksempler:

- Vi har ansvar for at undgå stiltiende accept af rusmiddelforbrug. Derfor tager vi ansvar for nødvendig dialog om, hvad vi ser, og hvad der bekymrer os.
- Når vi som professionelle oplever, at et eksperimenterende forbrug hos en ung, bevæger sig i retning af et skadeligt forbrug, er vi forpligtede at dele vores observationer og bekymringer med den unge, med teamet omkring den unge og med det netværk, der samarbejdes med ift. den unge.
- Vi er forpligtede til at tage initiativ til nødvendig dialog om bekymringen, i et formelt teammødeforum.

- Vi anser et skadeligt forbrug af rusmidler som en af mange mulige strategier, nogle unge griber til, når de har været udsat for større personlige belastninger, end de har kunnet tackle.
- Vores opgave er at inspirere til nye processer, så den unges handlekraft styrkes og belastningerne kan tackles mere hensigtsmæssigt.
- På teammødet påbegyndes arbejdet med at få koordineret, samlet og systematiseret den rehabiliterende indsats via den individuelle plan og opstilling af delmål, som kobler sig på det begyndende skadelige forbrug af rusmidler.
- Som supplement til den generelle rehabiliterende indsats, kan der suppleres med at invitere PUC's rusmiddelvejledere til fælles sparring med den unge, eller som deltager på teammøde.

Lovgivning og intern husorden

Lov om euforiserende stoffer angiver, at euforiserende stoffer i Danmark er ulovlige og udelukkende må benyttes til medicinsk og videnskabeligt formål.

Lov om salg af alkohol angiver, at unge under 16 år må ikke købe nogen form for alkohol, samt at unge op til 18 år ikke må købe stærk alkohol.

Platangårdens husorden præciserer, at der på Platangårdens matrikler ikke må forefindes eller indtages rusmidler.

Lov om voksenansvar giver mulighed for undersøgelse af person og opholdsrum som indgreb i selvbestemmelsesretten for unge under 18 år, såfremt husordenen ikke overholdes.

OBS – det skal bemærkes, at der på i PUCs eksterne team kan være indskrevne, som befinder sig udenfor den målgruppe, som her er beskrevet. Dette både aldersmæssigt, og ift. at der er tale om et egentligt misbrug. Tilgang og metode er den samme, som beskrevet – dog vil der i disse tilfælde ofte være behov for et samarbejde med andre professionelle, eksempelvis fra det lokale rusmiddelcenter.

FAQ

ift. pædagogisk indsats ift. brug af rusmidler blandt

Platangårdens indskrevne:

Hvad er en professionel håndtering, hvis jeg har observationer, som gør at jeg bliver bekymret for, om en ung eksperimenterer med rusmidler? Du kan tale med den unge om, hvordan den unge har det, hvilke tanker der rumsterer for tiden. Du kan fortælle den unge, hvad du har set, og hvorfor det gør dig bekymret. I kan bruge bekymringsbuen som et redskab i dialogen. Du kan interessere dig for, hvad dine observationer

og tanker sætter i gang hos den unge. Du kan anerkende den unges trang til at eksperimentere. I kan søge viden sammen. Du kan bevare roen og være tydelig ift. udmelding om rusmidler.

Hvad er en professionel håndtering, hvis jeg opdager, at en eller flere unge indtager og lige nu er påvirkede af rusmidler, ex. på deres værelse? Du kan overveje, hvilken social invitation den unge giver dig lige nu? Du kan sende tydeligt signal til den unge om, at du har bemærket, hvad der foregår. Du kan afprøve, om dialog er muligt – evt. se om du kan trække en ung ud af fællesskabet, for en mere hensigtsmæssig dialog. Hvis den unge er påvirket, så du vurderer dialog ikke giver mening, tager du ansvar for at dialogen foregår på et andet tidspunkt. Du kan henvise til lovgivning og husorden, og appellere til hensyn til øvrige unge – og bede selskabet forlade huset.

Det er afgørende at du tydeligt signalerer at du har set/bemærket forbruget, at det ikke er OK, og at du følger op på det efterfølgende. Husk at du ikke står alene i sådanne situationer – og brug de tilstedeværende kollegaer til refleksion.

Har I sammen afprøvet flere forskellige pædagogiske veje, kan du overveje om det giver mening at tage rusmidlet i bevaring. Vil det være unødigt konfliktoptrappende? Dette er en magtanvendelse, som du ikke må beslutte alene – det skal aftales med leder eller teamkoordinator.

Vurderer du, sammen med de øvrige kollegaer, at der er behov for politiets hjælp, for at få ro på situationen, orienterer du den unge om det.

Er du bekymret for den unges akutte velbefindende – kan du kontakte vagtlæge eller giftlinje.

Hvad er en professionel håndtering, hvis jeg ser en bon og /eller rusmidler stående på et værelse?

Du kan italesætte, hvad du ser. Du kan melde ud, at der skal tales om, hvad den bliver brugt til – og spørge, om I kan tale om det nu? Du kan være nysgerrig på, hvorfor den står fremme – kan den opfattes som en invitation til snak – og i så fald, hvilken snak?

Du kan spørge, om den unge selv ønsker at skaffe sig af med den. Du kan oplyse om, at din leder har lov til at konfiskere den.

Du skal efterfølgende orientere din leder. Hvis alle andre pædagogiske muligheder er afprøvet, kan din leder beslutte, beslutte at tage genstande i bevaring.

En ung er påvirket, og jeg skal køre i bil med ham – hvordan forholder jeg mig til det?

Du vurderer den unges tilstand ud fra, om du tænker det er forsvarligt at køre i bil med personen. Er du utryg ved situationen, fordi personen virker ex. opfarende og uforudsigelig i sin adfærd, så melder du dette ud til den unge. Virker den unge rolig, og føler du dig tryk, kan du sagtens køre en tur.

Du skal således vurdere, om du tænker det er forsvarligt ud fra den unges adfærd.

LK, 2017 på vegne af arbejdsgruppen

